

ವೈದ್ಯನ ನಾನರಿಯೆ ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯ

- 1. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 523. There are only 3 stanzas here.
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 3, Samaja Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 243.
- 3. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 2, Aartha Bhaava, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 100.
- 4. Note:** Lyrics given without highlights are as per Ref. 1. The wordings in Ref. 2 are same as in Ref. 1 with few differences which are not considered here. The wordings in Ref. 3 are slightly different and are given in **green highlights**.
- 5. Note:** As per my observation, the lyrics as per Ref. 3 is more apt.

ರಾಗ: ಸುರುಟಿ

ತಾಳ: ಅಟ

ವೈದ್ಯನ ನಾನರಿಯೆ, ಭವರೋಗ

ವೈದ್ಯ ನೀನೇ ಹರಿಯೇ || ಪ ||

ಭವರೋಗಕೆ ಬಂಧು ನೀನೆ || ಅಪ ||

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕಪಟದಿ ಉಷ್ಣವಾಯು ಜರಿದು

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಎನಗಿತ್ತು ಉ-

ತ್ಯುಷ್ಣನ ಮೂಡೆನ್ನ ಕಷ್ಟ ಪಡಿಸದೆ || 1 ||

ಹರಿ ನಿಮ್ಮ ಶರಣವೆಂಬ ರಸದಲಿ ಚರಣ ಧ್ಯಾನವಿತ್ತು

ಗುರುತರ ಮಾತೃಗಳೆನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ದುರಿತ

ಪಾರುಗೆಯ್ಯ ಬಂಧು ನೀನಲ್ಲದೆ || 2 ||

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು ದುರಿತಗಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುದೇನು ಉಚಿತವಯ್ಯ

ಘನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನೆ

ಎನ್ನ ದುರಿತವ ಹರಿಸುವನಲ್ಲದೆ || 3 ||

Note: Below given lyrics in green highlights are as per Ref. 3. This has 5 stanzas and the wordings are slightly different.

ರಾಗ: ಆರಭಿ ತಾಳ: ಆದಿ

ವೈದ್ಯವ ನಾನರಿಯೆ, ಭವ ರೋಗ
ವೈದ್ಯ ನೀನೆ ಹರಿಯೇ || ಪ ||

ನೀ ದಯದಿಂದೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು
ಆದಿ ವೈದ್ಯ ಮುನ್ನ
ಪಾದೋದಕವನು ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ-
ವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು || ೧ ||

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆಂಬ, ಸ್ಮರಣೆಯ
ತ್ವರಿತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ
ಉರುತರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು, ಸರ್ವ
ದುರಿತ ನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು || ೨ ||

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೃಪೆವಿಡಿದು, ಕಪಟದ
ಉಷ್ಣವಾಯುವಳಿದು
ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅಭಯವ ಎನಗಿತ್ತು
ಇಷ್ಟವ ಸಲಿಸುವ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂಥ || ೩ ||

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು, ದುರಿತಗ-
ಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುವೇನು
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಕೆ ಶಕ್ತಿಯನಿತ್ತು ದೃಢ-
ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು || ೪ ||

ಪಂಡಿತ ದಯಾಸಿಂಧು, ಕಾಡುವ
ಪಾಂಡುರೋಗ ಕೊಂದು
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಅ-
ಖಂಡ ಮೂರುತಿ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು || ೫ ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಇಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವೈದ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದಾಸರು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ನರಳಿ ನರಳಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಔಷಧಿಸೇವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈದ್ಯನನ್ನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಜನ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಸಾರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಭವರೋಗಿಯಾದ ಹಿರಿಯ ವೈದ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗುವುದು ಲೇಸು. ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಕಾರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರೋಗಗಳೆಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಉಷ್ಣವಾಯು - ಕಪಟ ನಡತೆ; ಪಿತ್ತ ಉದ್ರಿಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿತಿ.

ರಸ - ಹರಿಶರಣು ಎಂಬ ರಸ.

ಗುರುತರ - ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ.

ದುರಿತ - ಪಾತಕ.

ಬನ್ನ - ಭಂಗ, ಸೋಲು.

ಆದಿ ವೈದ್ಯ = ಧನ್ವಂತರಿ

ಪಾದೋದಕ = ಪಾದದ ಅಭಿಷೇಕದ ತೀರ್ಥ

ವ್ಯಾಧಿ = ಬೇನೆ

ಪಂಡಿತ = ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಪುಣ

ಪಾಂಡುರೋಗ = ರಕ್ತ ಕ್ಷಯ (anaemia), ಕಾಮಣಿ (jaundice)

Classification: Keerthane

Ankita: sri purandara vittala

Location: NA

Category: Jeevana Sambodhane, Artha Bhava,

Sub-Category: Vaidya, bhava, roga, Krishna, mosa, sharana, Dhyana, bandhu, Vishnu, bhakti, papa,

Pravachana: NA

Explanation: NA